

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **M. H.**, bytem H., N. 1824, zast. JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Bolzanova ul. č.1, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Praha 6, Tychonova 1, o žalobě proti rozhodnutí náčelníka generálního štábu Armády České republiky ze dne 09.12.2010 č.j. 701-2/2010-1416 ,

t a k t o :

I . Žaloba se zamítá.

I I . Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí náčelníka generálního štábu Armády České republiky (dále jen žalovaný), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí zástupce náčelníka generálního štábu Armády České republiky-ředitele Společného operačního centra MO (dále též prvoinstanční správní orgán) ze dne 01.11.2010 č.j. 5-13/8/2010-1160, jímž mu byla přiznána mj. náhrada za ztížení společenského uplatnění (dále též ZSU), a prvoinstanční správní rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce v podané žalobě namítal, že Ústřední vojenská nemocnice (dále též ÚVN) ve svém posudku ze dne 16.08.2010 (dále též „posudek“) neprovedla zvýšení ve smyslu § 6 písm. c) vyhlášky č. 440/2001Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále jen „vyhláška“). Tvrdil, že závažné následky jsou v oblasti ortopedické. Trvalé následky v této oblasti byly vyhodnoceny nedostatečně. Dále poukazoval na závažné následky v oblasti psychiatrické s tím, že trvalé následky v tomto směru nebyly vyhodnoceny vůbec. K tomu poukázal na dokumentaci a vydaný posudek s tím, že v důsledku utrpeného služebního úrazu v Afganistánu byl téměř rok v pracovní neschopnosti, 2 měsíce byl hospitalizován v ÚVN a

delší časové období rehabilitován ve Vojenském rehabilitačním centru na Slapech (dále též rehabilitační centrum). Přes dlouhodobou léčbu mu poškozené koleno vybočuje doleva, neohne ho jako zdravé koleno, nemůže nohu zatěžovat, musí nosit ortézu. Tato postižená levá končetina je na první pohled ze své osy vyhnuta. Žalobce nemůže dělat žádnou těžkou práci, zvedat břemena, dělat dřepy, běhat. Před zraněním byl naprosto zdravý, o čemž svědčí jeho zařazení ke službě ve vojsku v Afganistánu a na něho vydané vojenské posudky. Jeho zdravotní stav byl přezkoumán, co do dalšího výkonu vojenské služby, v níž pokračuje, ovšem „v omezeném rozsahu“. Je například osvobozen od nástupů, pracuje jako řidič, i když nemůže být přidělován na dlouhé cesty, poněvadž postižená noha mačkáním spojky je při delší době bolestivá a výkon řidiče riskantní.

Jako nejzávažnější pociťuje postižení v oblasti psychické. Samotné zranění vykazovalo znaky psychické tísně. K jeho zranění došlo tak, že útvar, v němž sloužil v Afganistánu byl ve 3 hod ráno zasažen raketou. Po první raketě byl sice vyhlášen poplach, vojáci se snažili rychle uschovat do krytu, avšak než k tomu došlo, zastihla je druhá raketa, kterou byl zasažen do levé nohy, čelisti a utrpěl řezné rány a oděrky po celém těle. Chvilí byl dokonce v bezvědomí. Řezné rány krvácely z celého těla. I v tak nebezpečné situaci útoku mu bylo poskytnuto první ošetření zdravotníky útvaru a po skončení raketového útoku byl vrtulníkem dopraven na základnu Bagram. Tam se podrobil operačnímu výkonu – úpravy postižené čelisti za použití tracheotomie. Poté byl převezen na Americkou vojenskou základnu v Německu- Ramstein. Dalšímu léčení, zejména operaci kolena, se podrobil již v ÚVN v Praze. Postižená končetina v oblasti kolenního kloubu jej velmi bolela. Žalobce byl pod utišujícími léky tak, že ani všechny operativní zásahy mu neutkvěly v mysli. Tato situace byla psychicky velmi náročná a neustále se mu vrací ve stavu bdělosti i ve spaní, má těžké sny. Jeho psychický stav je odlišný od stavu před poraněním, ale sám nedokáže posoudit jeho hloubku. K tomu poukázal na položku 016 přílohy č.2 vyhlášky s tím, že takové vážné duševní poruchy se hodnotí počtem 500-1500 bodů. Žalobce měl za to, že jeho stav by měl být posouzen odborným lékařem z oblasti psychiatrie. Domníval se, že by mohl být hodnocen uprostřed tohoto hodnocení, minimálně 1000 body, což odpovídá částce 120.000,- Kč.

Zdůraznil, že před zraněním v rámci vojenské služby byl zcela zdravý a ve velmi dobrém fyzickém i psychickém stavu. Vojensky byl hodnocen jako spolehlivý a pracovitý voják. V osobním životě se věnoval sportu, hrál fotbal, lyžoval. U svých rodičů pomáhal při pracích na zahradě a pomáhal jim také se včelařením. Jeho dlouhodobá léčba a omezení v důsledku zranění mají špatný vliv i na jeho manželství. Je otcem dvou nezletilých dětí Jakuba (6 let) a Dalibora (3 roky) a jeho situace je velmi tíživá. Ukazuje se, že manželství spěje k rozvodu. Je zcela zoufalý z toho, že má sníženou klasifikaci a nebude moci být již vyslán do zahraničí. Služba v zahraničí se mu líbila, cítil se na ní po všech stránkách maximálně zdatný.

Žalobce se proto domáhal zvýšení základního počtu bodů v oblasti psychiatrické o 1000 bodů, tj. 120.000,- Kč. Dále zvýšení základního počtu bodů podle § 6 písm. c) vyhlášky o 50% tj. $1550 + 1000 = 2550$, z toho $\frac{1}{2} = 1275$ bodů, což představuje částku 153.000,- Kč. Celkem se tak žalobce domáhal mimořádného zvýšení ZSU pro závažnost trvalých následků, které utrpěl ve věku 28 let, a to o 100% základního bodového hodnocení, což představuje $1550 + 1000 = 2550$, tedy dalších 273.000,- Kč. Přiznané odškodnění ve výši 176.000,- Kč považoval za nepřiměřené.

Žalobce tvrdil, že byl žalobou napadeným rozhodnutím napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech o odškodnění náhrady za ZSÚ ve smyslu jeho nároku na mimořádné zvýšení podle § 6 odst. 1 písm. c) a § 7 odst. 3 vyhlášky, které žalovaný na žalobce neaplikoval.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Konstatoval, že žalobce utrpěl dne 22.09.2008 při plnění služebních úkolů u druhého kontingentu AČR PRT LOGAR v misi ISAF (Avghánistán) poškození zdraví, o němž bylo rozhodnuto jako o úrazu služebním s plnou odpovědností České republiky – Ministerstva obrany. Poukázal na znění ust. § 119 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen zákon o vojácích z povolání), a ust. § 5 odst. 1, § 6 odst. 1 písm. c) a § 7 odst. 3 vyhlášky s přílohou č. 2. Zdůraznil, že žalobce je v souvislosti s následky služebního úrazu dlouhodobě odškodňován. Jeho zdravotní stav je ustálen. MUDr. V. H.z Vojenského ústavu soudního lékařství – Ústřední vojenské nemocnice Praha vypracoval posudek č.j. 59/2010 ze dne 16.08.2010, jímž v souladu s přílohou 2 vyhlášky obodoval trvalé následky ZSU žalobce vzniklé předmětným služebním úrazem a bylo mu přiznáno 1550 bodů. Za toto bodové ohodnocení bylo prvostupňovým správním rozhodnutím přiznána náhrada za ZSU ve výši 186.000,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal, žalovaný jeho odvolání zamítl.

Podle žalovaného se žalobce pouští do nepodložených tvrzení a spekulací. Skutečnost, že byl žalobce dlouhodobě pracovně znevýhodněn a podroboval se nezbytným medicínským úkonům, byla reflektována už například 13.01.2009 tím, že mu bylo přiznáno bolestné ve výši 131.280,- Kč. Zvlášť těžké následky ve smyslu § 6 písm. c) vyhlášky jsou takové následky, které podstatně omezují nebo významně mění uplatnění v životě, anebo znemožňují další uplatnění v životě , a to s ohledem na věk. K tvrzení žalobce o psychické újmě uvedl, že žalobce má na mysli především zvlášť těžké trvalé následky psychické povahy, neboť následky na fyzickém zdraví byly vyhodnoceny v dostatečné míře. Podle žalovaného žalobce zjevně nenese zvlášť těžké následky, neboť je i nadále schopen vojenské služby, i když v omezeném rozsahu. Dále k tvrzené psychické újmě konstatoval, že je s podivem, že psychické následky počal pociťovat až nyní, více než dva roky po předmětném zranění, když mu byla sdělena výše jeho náhrady za ZSU. Zpochybnil takovou újmu, neboť žalobce sám v žalobě uvedl, že „je zoufalý z toho, že má sníženou klasifikaci a nebude moci být již vyslán do zahraničí. Služba v zahraničí se mu líbila... “. S ohledem na dané tvrzení měl žalovaný za to, že není třeba navrhovaných posudků z oblasti psychiatrie, neboť ty by jen prokázaly, že žalobce žádnou psychickou újmu neutrpěl. Pokud by tomu tak bylo a on skutečně utrpěl následky psychické tísně, jak tvrdí, jistě by se nechtěl za žádnou cenu vrátit na místa a podstoupit nebezpečí, kde mu byla daná psychická újma způsobena. Žalovaný přisvědčil určitým negativním dopadům následků předmětného služebního úrazu na další profesní, soukromé a sportovní uplatnění žalobce. Současně se však cítil být povinen při odškodňování trvalých následků ze služebních úrazů vojáků přihlídnout nejen k okolnostem konkrétního případu, ale také posuzovat jednotlivé nároky poškozených na odškodnění ve vzájemné souvislosti s určitou mírou proporcionality, s ohledem na závažnost následků daného služebního úrazu. Ačkoliv jsou možnosti dalšího profesního a osobního uplatnění žalobce s ohledem na jeho dosavadní profesní kariéru a sportovní aktivity poněkud omezeny, je třeba, aniž by chtěl žalovaný jakkoliv zlehčovat závažnost následků služebního úrazu, za který plně odpovídá, zohlednit skutečnost, že žalobce je schopen soustavné výdělečné činnosti, tedy vojenské služby. Může si obstarávat prostředky na svou obživu prací a rovněž je schopen zabezpečovat své potřeby osobně, bez pomoci třetích osob. Jak vyplývá z příslušné judikatury mimořádné zvýšení ZSÚ přichází v úvahu jenom ve skutečně výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, kdy možnosti poškozeného jsou velmi výrazně omezeny, či zcela ztraceny ve srovnání s vysokou a mimořádnou úrovní jeho kulturních, sportovních či jiných aktivit v době před vznikem škody (rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 21 Cdo 2850/2006). Podle žalovaného je nezbytné věc posuzovat s ohledem na dlouhodobou a

zavedenou soudní praxi, kdy se například osobám upoutaným v důsledku pracovního úrazu na lůžko přiznává náhrada okolo šestinásobku základního bodového hodnocení. Z obdobné praxe vychází ve svých rozhodnutích i služební orgány, u nichž se pravomoc k mimořádnému navýšení náhrady za ZSÚ dovozuje z judikatury Nejvyššího soudu ČR (dále též NS). S ohledem na citlivost údajů týkajících se poškození zdraví odškodnění, bohužel nelze argumentovat konkrétním poškozením zdraví konkrétních osob a jim poskytnutou výší odškodnění, nicméně lze konstatovat, že při odškodňování i těch nejtěžších poškození zdraví při služebních úrazech vojáků z povolání se násobky základního hodnocení pohybují v řádu jednotek. Podle žalovaného je přiznané odškodnění trvalých následků žalobce přiměřené a dostatečné.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce označil důkazy, jejichž provedení se před soudem domáhal. K věci samé uvedl, že žalovaný následky žalobcova zranění jistým způsobem bagatelizuje. Konstatoval, že psychická újma osob postižených jakýmkoliv traumatem se rozvíjí opožděně poté, co je již skončena základní léčba, včetně léčby rehabilitační a kdy poškozený pacient dospívá k závěru, že následky zůstávají a není cesty k nápravě. Teprve v tomto okamžiku podle názoru psychiatrů poškozený upadá do pocitu úzkosti, poruch sebevědomí a v podstatě také do depresí. Žalobce byl vychováván a cvičen pro vojenskou službu a jiné zaměstnání si nedovede představit, a to je hlavní důvod, proč by chtěl v dosavadním výkonu vojenské služby, včetně jejího výkonu v zahraničí, pokračovat. NS v dřívější judikatuře tento názor o pozdním nástupu psychických potíží akceptoval a dokonce vyslovil závěr, že traumatem poškozený pacient má nárok i na odškodnění v oblasti psychické, a to i za předpokladu, že by si toto postižení sám neuvědomoval, ale bylo by zjištěno jinými objektivními způsoby prověřování. Právě tento psychický stav žalobce spolu s ortopedickými následky a jeho omezeními ve věku 28 let splňuje klasifikaci, že jde o případ hodný mimořádného zřetele ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky. K tomu žalobce upozornil na názory Ministerstva spravedlnosti publikované v souvislosti s vypracováním nového občanského zákoníku, a sice náhrady škody na zdraví v tom směru, že Občanský zákoník opouští při zjišťování výše škody tabulky vzhledem k tomu, že dosavadní odškodňování bylo jimi vázáno a bylo velmi nízké. Vzhledem k tomu, že je třeba rozhodovat podle právní úpravy platné v době vydávání rozsudku a je žádoucí přihlédnout i k tomuto stanovisku Ministerstva spravedlnosti a Legislativní rady vlády. K replice žalobce připojil „osvědčení o nemoci“ (číslo listu 21 – 24 soudního spisu), „propouštěcí zprávu“ (číslo listu 25 – 29 soudního spisu), „zprávu lékaře POŠ pro přezkum“ (číslo listu 30 soudního spisu). Žalobce udělil souhlas k vyžádání zdravotní dokumentace z ÚVN Praha.

Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Zástupkyně žalobce poukázala na mechanismus zranění žalobce s tím, že má dvě děti a platí na ně výživné. Je rozvedený mj. i z toho důvodu, že si žena představovala, že bude vyslán do zahraničí, budou na tom ekonomicky lépe. Snížila se také jeho společenská prestiž. Tak jako v žalobě namítala, že nebylo přihlédnuto k psychiatrickému poškození, ačkoliv soudy jednající o náhradě škody takové následky běžně zvyšují. Nyní platí nový Občanský zákoník. Odškodnění žalobce je naprosto nedostačující. Vznese pochybnosti o správnosti posudku s tím, že ÚVN patří pod Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zdravotnictví a ti odškodňují jenom nejzávažnější postižení. Žalobce sám oponentní lékařský posudek nepředložil, protože je to finančně náročné a v případě jeho předložení protistrana namítne nový znalecký posudek, který si pak již objednáva soud. Lidé jako žalobce se bojí jít k psychiatrovi žádat o pomoc, neboť to lékaři sdělí, ale on to tam nezapíše. Žalobce psychickou újmu a svůj psychický stav uplatňoval, ale

nikde to není zapsáno. Soudem ustanovený znalec by jeho psychické následky poznal, a proto žádala a trvala na provedení důkazu ustanovením znalce, a dále na důkazu zdravotní dokumentací k záznamu psychiatrické újmy v této dokumentaci. Poukázala na rozhodování NS, podle kterého člověk cítí psychické následky, ani si nemusí jejich dosah uvědomovat, nemusí chodit na léčení. Rozhodnutí bylo nepřiměřené mechanismu zranění, následkům, prognóze vývoje zdravotního stavu, a především vůbec neodškodňovalo jeho psychické následky. Žalobce se neléčil. Báł se toho, že by ho dali z vojny pryč. Byl rád za práci ve skladu. Bojí se stále, proto nejde k psychiatrovi. Naproti tomu kdyby se jednalo o posouzení soudním znalcem, ten by do jeho lékařské dokumentace výsledky nezaložil, pouze by jej posoudil.

Žalovaný argumentoval obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí a v písemném vyjádření k žalobě. Zdůraznil, že psychická stránka úrazu nebyla řešena, ale poškozený tuto stránku nenamítal, a to ani v rámci osobního přešetření na Vojenském ústavu soudního lékařství, na jehož základě bylo prvoinstanční rozhodnutí vydáno. V odvolání proti tomuto rozhodnutí pouze uvedl, že mu částka přijde nepřiměřeně nízká, aniž by uvedl jakékoliv skutečnosti týkající se psychického zdravotního stavu. Žalovaný správní orgán tedy vydal rozhodnutí na základě zmíněného posudku, o kterém nebyly důvodné pochybnosti. Měl za to, že jeho rozhodnutí je zcela v souladu se zákonem i s přihlédnutím k obdobným případům, které řešil v minulosti. O psychických problémech žalobce se žalovaný dozvěděl až z žaloby. Skutečnost, že nedošlo k navýšení o 50% nelze klást za vinu správnímu orgánu. Je to věcí lékařského posouzení. Stejně tak pokud jde o navýšení podle § 7 vyhlášky, které žalobce rovněž v rámci správního řízení nepožadoval, proto se jím služební orgány nezabývaly. Správní orgány rozhodovaly za účinnosti občanského zákoníku (poznámka: míněn OZ z r. 1964), nikoliv nového Občanského zákoníku (poznámka: míněn OZ z r. 2012). Proto postupovaly i v souladu s vyhláškou, která platila pro OZ účinný do 31.12.2013. K psychickým problémům žalobce dále poukázal na to, že v době vydání rozhodnutí až do doby jednání u soudu žalobce stále pracuje u Armády ČR a nejsou známy jakékoliv náznaky jeho psychických problémů. Výtky vůči ÚVN nejsou na místě, neboť žalobci byla poskytnuta náhrada za bolest ve výši 547 bodů, které byly navýšeny právě pro náročný způsob léčby o 100% na celkovou výši 131.000,- Kč. Opětovně zdůraznil, že psychické následky nemohly být ve správním řízení vzaty v úvahu, neboť je žalobce neuplatnil. To ovšem nevylučuje, že tak nemůže učinit v budoucnu na základě nového zdravotního posouzení

Soud neprovedl žalobcem navržené důkazy zdravotní dokumentací, neboť žalobce tvrdí, že své psychické problémy u lékařů uplatňoval, ale je si vědom toho, že to ve zdravotní dokumentaci nebylo zapsáno. Znalecké posudky z oboru ortopedie a psychiatrie soudem ustanoveným znalcem soud nevyžadoval, neboť při posouzení zákonnosti závěru žalobou napadeného rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání, vychází ze skutkového a právního stavu ke dni jeho vydání. Nadbytečnými jsou tyto posudky též proto, že záznam o psychické újmě žalobce ve zdravotní dokumentaci ze shora uvedených důvodů není a ostatní údaje, které byly podkladem pro zpracování lékařského posudku, respektive samotný posudek a skutkový stav, který byl zjištěn, vyplývá z obsahu spisového materiálu. Ostatní návrhy důkazů vzala zástupkyně žalobce zpět, soud o nich proto nerozhodoval.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení soud vyšel z následujících právních předpisů:

Podle ustanovení § 115 zákona o vojácích v rozhodném znění za škodu na zdraví, kterou voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, (dále jen "služební úraz") odpovídá stát. (2) Za škodu způsobenou vojákoví nemocí z povolání odpovídá stát. To platí i tehdy, jestliže občan byl před zjištěním nemoci z povolání vojákem a ve služebním zařazení vykonával službu, při níž může vzniknout nemoc z povolání, kterou byl postižen. Jako nemoc z povolání se odškodňuje i nemoc, která vznikla před jejím zařazením do seznamu nemocí z povolání, a to od jejího zařazení do seznamu a za dobu nejvýše 3 let před jejím zařazením do seznamu.

Podle ustanovení § 1 vyhlášky v rozhodném znění touto vyhláškou se stanoví výše, do které se poskytuje náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem, nemocí z povolání nebo jiným poškozením zdraví (dále jen "škoda na zdraví"), a určování výše této náhrady v jednotlivých případech (dále jen "odškodnění").

Podle ustanovení § 3 odst. 1,2 téže vyhlášky odškodnění ztížení společenského uplatnění se určuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 2 a 4 této vyhlášky, a to za následky škody na zdraví, které jsou trvalého rázu a mají prokazatelně nepříznivý vliv na uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, zejména na uspokojování jeho životních a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, a to s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví (dále jen "následky"). Odškodnění za ztížení společenského uplatnění musí být přiměřené povaze následků a jejich předpokládanému vývoji, a to v rozsahu, v jakém jsou omezeny možnosti poškozeného uplatnit se v životě a ve společnosti. (2) Bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění se vymezuje v lékařském posudku.

Podle ustanovení § 5 odst. 1 téže vyhlášky při určování bodového ohodnocení ztížení společenského uplatnění se hodnotí závažnost škody na zdraví, její předpokládaný vývoj a průběh léčení.

Podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) téže vyhlášky pokud škoda na zdraví vedla ke zvlášť těžkým následkům, zvýší se bodové ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 2 a 4 této vyhlášky nejvýše o 50 % celkové částky bodového ohodnocení; zvlášť těžkými následky škody na zdraví se rozumí takové následky, které podstatně omezují nebo významně mění uplatnění v životě anebo znemožňují další uplatnění v životě, a to s ohledem na věk poškozeného i jeho předpokládané uplatnění v životě.

Podle ustanovení § 7 téže vyhlášky (1) výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění se stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. (2) Hodnota 1 bodu činí 120 Kč. (3) Ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud²⁾ výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

Žalobce v žalobě předně namítal nedostatečnou výši bodového ohodnocení ZSU v oblasti ortopedické s tím, že trvalé následky byly vyhodnoceny nedostatečně. K tomu z obsahu spisového materiálu, odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, písemného vyjádření žalovaného k podané žalobě a přednesů zástupců účastníků řízení při ústním jednání vyplynulo, že žalobce utrpěl dne 22.09.2008 při plnění služebních úkolů u druhého kontingentu AČR PRT LOGAR v misi ISAF (Afghánistán) poškození zdraví – služební úraz, kdy v čase 1:50 hod místního času na FOB Shang (Afghánistán) byl po nástřelu základny první raketou vyhlášen signál, na základě kterého všichni příslušníci kontingentu oblékli balistickou výstroj a dle naučených drílů se přesunovali do bunkru. Při přesunu došlo k nástřelu druhou raketou, která dopadla přímo do perimetru základny. Střepiny z této rakety žalobci způsobily středně těžké poranění, konkrétně poranění vnitřní strany levého stehna, čelisti, pravé horní končetiny a levého kolene (dále jen „služební úraz“). Žalobce byl

bezprostředně po incidentu přesunut do britské polní nemocnice v Bagramu, odkud byl dne 23.09.2008 převezen do ČR. V souvislosti s následky tohoto úrazu byl neschopen výkonu služby a hospitalizován v ÚVN Praha (návrh komise k poskytování náhrady škody na zdraví vojákov z povolání, který utrpěl služební úraz ze dne 21.10.2008 č.j. 51-38/2008-1160). Žalobce byl seznámen s možnými náhradami podle zákona o vojácích z povolání ve formě náhrady za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby, náhradu za ztrátu na platu po ukončení neschopnosti výkonu služby, náhradu za bolest, náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením, náhradu věcné škody, jednorázové odškodnění v případě, že se voják stal v důsledku služebního úrazu invalidním, vše s doporučením, aby požádal lékaře o vypracování lékařského posudku s ohodnocením bolesti a po ukončení neschopnosti výkonu služby zaslal potvrzení o jejím ukončení (sdělení ke služebnímu úrazu ze dne 22.10.2008 č.j. 51-28/2008-1160).

Za služební úraz byla žalobci přiznána náhrada za bolest ve výši 131.280,- Kč (rozhodnutí Velitele útvaru o nároku na náhradu škody v souvislosti se služebním úrazem vojáka z povolání ze dne 13.01.2009 č.j. 51-38/2008-1160), byla mu poskytnuta náhrada za ztrátu na platu po dobu pracovní neschopnosti ve výši 1.136,- Kč za dobu od 22.09. do 31.12.2008 (rozhodnutí Velitele útvaru o nároku na náhradu škody v souvislosti se služebním úrazem vojáka z povolání ze dne 28.01.2009 č.j. 51-38/2008-1160). Přezkumná komise u ÚVN rozhodla, že je žalobce schopen k vojenské službě s omezením (rozhodnutí přezkumné komise u ÚVN ze dne 17.12.2009 č. osvědčení o nemoci 260/09) s tím, že služby je schopen od 19.12.2009. Žalobci byly propláceny odebrané placené procedury ve výši 3.520,- Kč, 540,- Kč, 2.295,- Kč a výdaje za léky ve výši 4.741,- Kč (sdělení Vojenského rehabilitačního ústavu Slapy nad Vltavou ze dne 03.11.2009, 16.12.2009, 28.04.2009 a potvrzení lékárny U Sváté Trojice ze dne 25.11.2008). Celkem bylo žalobci přiznáno na náhradě za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby za dobu od 01.01.2009 – 18.12.2009 a na náhradě účelně vynaložených nákladů částka 65.274,- Kč (rozhodnutí velitele útvaru o nároku na náhradu škody vojákov z povolání, který utrpěl služební úraz ze dne 01.07.2010 č.j. 5-11/4/2010-1160). Poté, kdy byl zdravotní stav žalobce ustálen, byl MUDr. V. H., primářem Vojenského ústavu soudního lékařství ÚVN Praha (dále jen VÚSL ÚVN Praha), vypracován lékařský posudek na vyhodnocení bolestného za operační zákroky a hodnocení ZSU v souvislosti se služebním úrazem, v němž jsou k hodnocení ZSU uvedeny jednotlivé položky dle přílohy č.2 vyhlášky (položka 140 „ viklavost a vybočení levého kolenního kloubu s nutností nošení ortézy “ ve výši 800 bodů, položka 1392 „ omezení pohyblivosti levého kolenního kloubu lehkého stupně “ ve výši 400 bodů, položka 161 „ poúrazová atrofie svalstva levé dolní končetiny “ ve výši 200 bodů a položka 0180 „ necitlivost části pravé tváře “ ve výši 150 bodů). Celkem bylo žalobci na ZSU přiznáno 1550 bodů, a to na podkladě studia zdravotnické dokumentace oddělení ortopedie, traumatologie a rekonstrukční chirurgie ÚVN a vyšetření na VÚSL ÚVN Praha (lékařský posudek ze dne 16.08.2010 č.p. 59/2010-dále jen lékařský posudek). Výše bodového ohodnocení u jednotlivých položek odpovídá příloze č.2 vyhlášky a nedošlo tak k jejímu zvýšení lékařem ve smyslu § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky.

Prvoinstančním správním rozhodnutím byla žalobci v souvislosti se služebním úrazem přiznána mj. náhrada za ZSU ve výši 1.550 bodů při hodnotě 1 bodu = 120,- Kč v částce 186.000,- Kč. V odůvodnění rozhodnutí je uvedeno, že se náhrada přiznává na základě lékařského posudku, v němž lékař podle vyhlášky ohodnotil mj. ZSU u žalobce 1550 body, přičemž při hodnotě bodu 120,- Kč za jeden bod činí náhrada za ZSU 186.000,- Kč. (rozhodnutí zástupce Náčelníka generálního štábu AČR- ředitele společného operačního centra MO ze dne 01.11.2010 č.j. 5-13/8/2010-1160).

V odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí žalobce uvedl, že je náhrada za ZSU ve výši 1550 bodů (186.000,- Kč) nepřiměřeně nízká s ohledem na své trvalé následky a doživotní problémy.

O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, v němž přisvědčil skutkovým a právním závěrem správního orgánu I. stupně. Vyšel přitom z ustanovení § 7 vyhlášky s tím, že zvýšení bodového ohodnocení uvedeného lékařem v lékařském posudku je možné podle § 7 odst. 3 pouze tehdy, jedná-li se o zvláště výjimečný případ hodný mimořádného zřetele. Zabýval se tak tímto možným navýšením jako oprávněný orgán ve smyslu citovaného zákonného ustanovení a s ohledem na judikaturu NS, zda se u žalobce jedná o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele či nikoliv. Po posouzení obecných předpokladů k odškodnění vojáka z povolání a jednotlivých důvodů ohodnocení negativních dopadů dospěl k závěru, že účelem již základní výše náhrady za ZSU je určitým způsobem vyjádřitelným v penězích vynahradit poškozenému veškeré trvalé následky a jejich důsledky (omezení) v rámci dalšího života. Náhradu vyplacenou v mezích vyhlášky je tak nutné chápat jako standardní a svým způsobem i dostatečný způsob odškodnění trvalých následků, a to i v případech závažnějšího poškození zdraví. K tomu poukázal na lékařský posudek, jímž nedošlo z úrovně lékaře ani ke zvýšení základní výměry náhrady za ZSU ve smyslu § 6 odst. 1 vyhlášky, které se provede v případě náročného způsobu léčení, mimořádně náročného způsobu léčení nebo pokud úraz vedl ke zvlášť těžkým následkům, které podstatně omezují nebo významně mění uplatnění v životě, anebo znemožňují další uplatnění poškozeného v životě. Uzavřel, že zdravotní stav žalobci stále umožňuje setrvat ve služebním poměru vojáka z povolání byť s omezením a dospěl k závěru, že se v případě žalobce nejedná o mimořádný případ zvláštního zřetele hodný. Proto odvolání zamítl a závěr prvostupňového správního orgánu potvrdil.

Žalobní námitka není důvodná. Je tomu tak proto, že žalovaný vyšel při posouzení odvolání žalobce ze shora uvedených skutkových okolností služebního úrazu žalobce ve smyslu § 115 odst. 1 zákona o vojácích z povolání ve spojení s ustanovením § 7 vyhlášky a to zejména z lékařského posudku, který byl za účelem stanovení výše odškodnění ZSU u žalobce vypracován. Mezi účastníky není sporu o tom, že lékař v lékařském posudku neshledal důvody ve smyslu § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky ke zvýšení bodového ohodnocení škody na zdraví podle přílohy č. 2 vyhlášky. Soud k tomu dodává, že bodové ohodnocení jednotlivých položek „ sazby bodového ohodnocení za ztížení společenského uplatnění u úrazu “ činí výši bodů v lékařském posudku žalobce uvedených (položka 140 ve výši 800 bodů, položka 1392 ve výši 400 bodů, položka 161 ve výši 200 bodů a položka 0180 ve výši 150 bodů) v celkové výši 1550 bodů, které při hodnotě jednoho bodu ve výši 120,- Kč (§ 7 odst. 2 vyhlášky) činí částku 186.000,- Kč. Žalovaný mohl ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky přihlédnout ke zvlášť výjimečným případům hodným mimořádného zřetele a výši stanovenou podle vyhlášky přiměřeně zvýšit. Vzhledem k tomu, že žalobce v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí neuvedl konkrétní důvody, pro které s výší náhrady za ZSU nesouhlasí a pouze v obecné rovině poukázal na trvalé následky a doživotní problémy, byly podmínky pro uvážení žalovaného ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky, tj. zda na straně žalobce existují okolnosti, které lze posoudit jako zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, pro který je třeba odškodnění zvýšit, velmi zúženy. Byť je odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu stručné, je podle závěru soudu přezkoumatelné. Jsou v něm totiž zachyceny podstatné, nosné okolnosti, ze kterých žalovaný vyšel, a které jsou ostatně součástí spisového materiálu. Žalovaný přihlédl k obsahu lékařské dokumentace a lékařskému posudku, jakož i ke skutkovým okolnostem služebního úrazu a z jeho odůvodnění je zřejmé, že je mu známa judikatura NS, který přezkoumává závěry nalézacích soudů v těchto věcech. Za situace, kdy žalobce konkrétní okolnosti, které by byly důvodem pro posouzení jeho věci jako výjimečného případu hodného mimořádného zřetele, netvrdil a

nepoukázal na to, jak jsou jeho možnosti velmi výrazně omezeny či zcela ztraceny ve srovnání s vysokou a mimořádnou úrovní jeho kulturních, sportovních či jiných aktivit v době před vznikem škody (rozhodnutí NS ve věci sp.zn. 21 Cdo 2850/2006), a činí tak až v podané žalobě, nemohl se žalovaný těmito okolnostmi blíže konkrétně zabývat a při postupu podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky je zohlednit. Nelze přitom odhlédnout od skutečnosti, že žalovaný ve svém uvážení vycházel z bodového ohodnocení stanoveného lékařem. Pokud lékař při posuzování výše škody na zdraví ZSU u žalobce neshledal zvlášť těžké následky vedoucí ke zvýšení bodového ohodnocení škody podle přílohy 2 vyhlášky ve smyslu § 6 odst. 1 písm. c), je opodstatněný závěr žalovaného, který k postupu podle § 7 odst. 3 vyhlášky sám též důvody neshledal. Soud v této souvislosti připomíná, že žalobce je nadále schopen výkonu služby v Armádě ČR, byť ne na stejném zařazení, respektive s omezeními. Ani v tomto ohledu tak neskýtal zjištěný skutkový stav důvody pro postup žalovaného podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Žalovaný přitom nemohl přihlídnout k připravované úpravě v občanském zákoníku z r.2012, tím méně k názorům ministerstva spravedlnosti na novou úpravu v oblasti odškodňování škody na zdraví, neboť rozhodoval za účinnosti občanského zákoníku z r. 1964 a jím byl vázán.

Žalobce dále namítal, že nebyly hodnoceny jeho trvalé následky v oblasti psychiatrické. Jak vyplývá ze zjištěného skutkového stavu a z vyjádření zástupkyně žalobce při ústním jednání není ve zdravotní dokumentaci žalobce uvedeno, že by žalobce psychické problémy v průběhu správního řízení uplatňoval. Žalobce v této souvislosti tvrdil, že své psychické obtíže služebnímu lékaři popsal a ten je do jeho zdravotní dokumentace nezapsal. Pokud by tomu tak bylo, měl žalobce doplnění své zdravotní dokumentace požadovat, případně vyhledat jiného lékaře z oboru psychiatrie, svěřit se mu a léčit se. Žalobce se však obával možných dopadů do trvání jeho služebního poměru a u jiného psychiatra se neléčil. Byť lze žalobci přisvědčit, že může psychickou újmu způsobenou služebním úrazem pociťovat až s odstupem času, bylo ale třeba, aby své psychické potíže sdělil buď ošetřujícímu lékaři v rámci Armády ČR či lékaři specialistovi mimo armádu. Pokud tak žalobce učinil až v podané žalobě, nemohl se lékař, který lékařský posudek vypracovával, ani správní orgány, které ze zdravotní dokumentace a lékařského posudku vycházely, jeho psychickou újmu zabývat a případně jí odškodnit.

Správní orgány přitom při svém rozhodování vycházely ze skutkového stavu, který byl zjištěn v době vydání jejich rozhodnutí, přičemž podle ustálené judikatury správních soudů je třeba hledět na správní řízení jako na jeden celek. Soud žalobou namítaná pochybení v rozhodnutí žalovaného neshledal, proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému správnímu orgánu, který byl úspěšný, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na

sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10.září 2014

JUDr.Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková